

zandloper

GEMEENSCHAPSKRANT

WEMMEL • JAARGANG 26 • NR 8 • NOVEMBER 2025
UITGAVE VAN GC DE ZANDLOPER EN VZW 'DE RAND'

PB-PP
BELGIË(N) - BELGIQUE

Langs de oude
steenweg van
Wemmel naar Brussel

Volleybalclub
WEVO is
helemaal terug

Rand-nieuws:
wachten op een
sociale woning

FR • DE • EN
traductions
Übersetzungen
translations

Beschermd Laermansmuur wordt opnieuw gerestaureerd

De aannemer die de schilder- en restauratiewerken aan de Laermansmuur aan de muziekacademie – de voormalige pastorie – uitvoerde, moet zijn werk opnieuw doen. De werken waren niet correct uitgevoerd, waardoor de verf afbladderde. De werken aan de beschermde pastorie en de Laermansmuur errond kaderen in het beheersplan goedgekeurd door Onroerend Erfgoed.

‘Onroerend Erfgoed subsidieerde deze werken met een onderhoudspremie’, zegt schepen van Grondgebiedszaken Raf De Visscher (LB Wemmel). ‘In totaal gaat het om twee percelen: de restauratie van de gevels en tuurmuren (121.785 euro inclusief btw) en de restauratie van de houten vloeren en het binnenschrijnwerk (155.956 euro inclusief btw).’

De restauratie van de vloeren en het binnenschrijnwerk zijn volgens de gemeente correct verlopen. ‘Maar bij de restauratie van de tuurmuren is niet gewerkt volgens de beschrijving van het bestek van Onroerend Erfgoed’, zegt schepen De Visscher. ‘Dat bleek ook uit het feit dat het buitenschilderwerk snel los kwam. De aannemer is nu bezig om de niet aanvaarde werken opnieuw uit te voeren in overeenstemming met het bestek. Al het oude verfwerk wordt verwijderd en een aantal voegen worden vernieuwd. Pas na de goedkeuring van de werken sluiten we het dossier af.’ (JH)

Permanente strijd tegen overstromingen

Wateroverlast tijdens hevige regenval aanpakken is voor het gemeentebestuur van Wemmel al lang een prioriteit. Op tal van plaatsen, onder meer aan de hondenweide in Beverbos, aan de Windberg, de Molenbeek en de Vertongenstraat, neemt de gemeente eenmalige maatregelen, zoals de aanleg van wadi's, natte natuurgebieden, bufferbekkens en infiltratiezones. De vijvers aan het gemeentehuis en aan de sporthal dienen ook als extra buffercapaciteit.

‘Wat niet altijd in het oog springt, is de permanente aandacht die de gemeente heeft voor het ruimen van straatkolken’, zegt schepen van Grondgebiedszaken Raf De Visscher (LB Wemmel). ‘Vier keer per jaar maakt een speciale machine de liefst 3.052 rioolputjes in Wemmel vrij. Het slib en afval worden dan uit de rioolputjes getrokken met een grote zuigbuis. Dat is zeer arbeidsintensief, maar noodzakelijk. Heel regelmatig krijgen ook de zogenaamde dwarsroosters een reinigingsbeurt. Dat zijn roosters dwars over de baan, onder andere aan het Marktpllein, Rassel, Obberg en Dorekensveld. In totaal kost het vrijmaken van alle rioolputjes en dwarsroosters per jaar zo'n 50.000 euro inclusief btw. In een legislatuur gaat het dus over 300.000 euro. Een permanente investering die nodig is om overstromingen tegen te gaan.’ (JH)

Telex

Sensibiliseren tegen vuurwerk

Op de Wemmelse jaarmarkt ging een grote campagne over het verbod op gebruik van vuurwerk van start. Elk jaar zorgt dat bij de overgang van oud naar nieuw voor veel dierenleed. 'We hebben er bewust voor gekozen om de campagne vroeg af te trappen', zegt schepen van Dierenwelzijn Erwin Ollivier (LB Wommel). 'Zo hopen we tijdens een langere periode zo veel mogelijk mensen te bereiken.'

'Elk jaar brengt vuurwerk veel dierenleed met zich mee. Niet alleen voor honden, maar ook voor andere huisdieren, paarden, runderen ... In Wommel en omstreken lijden jaarlijks duizenden dieren onder knallend vuurwerk. Enkele feiten: 65 % van de honden en 55 % van de katten raken in paniek door vuurwerk. Ik kan ervan meespreken, mijn Zwitserse witte herdershond Kasper duikt elke keer bang weg. Dieren horen immers veel beter dan mensen: een hond tot 45.000 Hz, een mens tot ongeveer 20.000 Hz. Uit radarbeelden bleek dat tijdens vuurwerk op oudejaarsnacht 2020 in Nederland meer dan 100.000 vogels in paniek opvlogen. Opgeschrikte dieren kunnen zich verwonden en verkeersongevallen veroorzaken.'

Ook in België is er veel leed. 'Zo blijkt dat het aantal dierenartsenbezoeken met zo'n 30 % stijgt rond oudejaar door stress, snijwonden, breuken of brandwonden', zegt Ollivier. 'De stress kan weken aanhouden. In de folder die we verspreiden, vermelden we ook dat vuurwerk verboden is in Wommel. Er staat een GAS-boete van 350 euro op. We verspreiden sensibiliseringsaffiches die de inwoners aan hun raam kunnen hangen. Daarmee willen we het bewustzijn vergroten.' (JH)

- *De jeugdactiedag WEMove op het grasplein voor het gemeentehuis was met meer dan 600 deelnemers een topeditie. De organisatie van deze actiedag in het teken van bewegen met originele spel- en sportmomenten was in handen van de gemeente Wommel, GC de Zandloper, de jeugdraad en jeugdverenigingen van Wommel. Er waren ook heel wat infostandjes en workshops over mobiliteit, hiphop-streetdance, een skate-initiatie, bumperbal, kratstapelen, minigolf, circustechnieken, een verkeersparcours en volksspelen.*
- *Zo'n 1.100 leerlingen uit alle basisscholen van Wommel namen deel aan de Wommelse scholenveldloop, die nieuw leven werd ingeblazen.*
- *De gemeenteraad keurde de oprichting van een nieuwe raad Dierenwelzijn goed die het beleid over dierenwelzijn vorm zal geven.*
- *72 bewoners van de Residentie tekenden een petitie om de overlast (lawaai, vandalisme) in het park vlakbij aan te kaarten. Ze vragen om 's avonds de poorten van het park te sluiten. De gemeenteraad nam kennis van de petitie.*
- *De fontein in het park van de Residentie is buiten werking gesteld omdat die met het warme weer deze zomer een attractiepool werd. Mensen klommen op het beeld in de fontein, maar er was ook risico voor verdrinking en valpartijen. De fontein bevindt zich vlak bij de crèche en de kinderspeeltuin.*
- *Tijdens de themadag Zaaïen met impact in de Plantentuin van Meise werd de eerste commercieel beschikbare zaadoogstmachine van wilde zaden, de eBeetle uit Zwitserland, voorgesteld. Het gaat om een primeur in Vlaanderen.*
- *De buurtbewoners van de Bazel de Craenelaan sloten het zomerseizoen 2025 feestelijk af met een buurtfeest waarop iedereen creatieve hoofdeksels droeg.*
- *De gemeente waarschuwt voor Aziatische hoornaars aan de bijenhal in Beverbos. Daar zijn al vier van de vijf bijenpopulaties door de hoornaars opgegeten. Imker Yves Van Parys werd gestoken door een Aziatische hoornaar en moest naar de spoed met een zware allergische shockreactie.*
- *De Steenweg op Merchtem (tussen het rondpunt Faymonville en het rondpunt Glazen Huis), de Eburonenlaan en de Burvenichstraat kregen een nieuwe fundering en asfaltlaag. Totale kostprijs: 150.000 euro.*
- *De leegstaande gebouwen van de vroegere manege Jochri aan de Robberechtsstraat, die werden gekraakt, zijn afgebroken. Op de site komt een woonproject.*
- *De site van het voormalige restaurant Grill Aux Herbes aan de Steenweg op Brussel in het centrum van Wommel is helemaal opgeknapt. Het karaktervolle pand werd in blauw-witte Griekse stijl geschilderd. Ook de omgeving en parking zijn heraangelegd.*
- *Intradura voert tegen 2027, in overeenstemming met het Lokaal Materialenplan van OVAM, de verplichte inzameling van gft-afval in bakken in. Vanaf die datum is het niet langer toegestaan om groente-, fruit en tuinafval mee te geven in de witte zakken.*
- *De straatverlichting zal binnenkort opnieuw 's nachts branden in Grimbergen, Vilvoorde, Meise, Wommel en Machelen. (JH)*

De Wemmelsesteenweg: een vergeten verkeersader

Steenweg op Merchtem, Steenweg op Brussel, Dieleghemsesteenweg, Wemmelsesteenweg, Jetsesteenweg ... Al deze wegen leiden naar Brussel. Nog straffer: het is eigenlijk maar één weg – de eeuwenoude verbindingsweg tussen de stad en onze gemeente.

Met de fiets van Wemmel naar de Brusselse binnenstad rijden kan op verschillende manieren. Maar misschien moet je voor de verandering eens de oudste route nemen, die lang de belangrijkste verbinding was tussen Brussel en Wemmel.

De coulissen van de stad

Andere steenwegen in Brussel – zoals de Bergense of Leuvense – zijn vandaag veel prominenter, rechtlijniger en drukker. De steenweg van Wemmel naar Brussel geraakte een beetje in de vergetelheid. Het is alsof je er in de

coulissen van de stad rijdt. Omdat je de huidige grote verkeersassen links of rechts laat liggen of hooguit kruist. Maar ook al wordt de weg regelmatig onderbroken door rotondes en kruispunten, het traject ervan is redelijk intact gebleven en kronkelt consequent en zonder veel omwegen als een rivier richting centrum. Dat maakt het je als fietser heel makkelijk. Zolang je ‘recht-door’ blijft rijden, zit je goed. Bovendien kom je erg weinig stoplichten tegen.

Toegegeven: delen van de route zijn grijs, en de steenweg is bijwijken heel

smal. Tegelijk is net dat fascinerend: de steenweg is over het hele traject heel herkenbaar: smal dus, en zachtjes slingerend tussen huisjes van gelijkaardig formaat. Ook al tref je tussen de oudere arbeiders- en burgerwoningen natuurlijk ook banale kantoren, winkels of industriële werkplaatsen aan.

Smal en slingerend

Op de kaart moet je wel even zoeken naar die oude steenweg en een aantal puzzelstukjes samenleggen. Plattegronden van Wemmel uit de 17e eeuw tonen al hoe de verbindingsweg

Het gemeentehuis van Wommel.

Brasserie Komobine, al uit de 18e eeuw.

met enerzijds Merchtem en anderzijds Dielegem in Jette het huidige tracé Windberg-Kaasmarkt-Steenweg op Brussel volgt. Het stuk tussen Wommel en Brussel was volgens de Wommelse heemkundige Marcel De Doncker al gekasseid vóór de Belgische onafhankelijkheid. Door de aanwezigheid van het kasteel en Hof ten Obberg is het traject van de huidige Steenweg op Merchtem en Steenweg op Brussel tussen die twee belangrijke plaatsen uiteindelijk wel wat grilliger uitgevallen. Daarna gaat het weer even in rechte lijn.

Op Wommels grondgebied herken je in brasserie Komobine nog een typische

oude hoeve waarvan begin 18e eeuw al sprake was. Eens over de gewestgrens liep het traject van de oude steenweg een stuk over de huidige Tentoonstellingslaan, die in de aanloop naar Expo 58 een deel van de Dielegemsesteenweg verving. Ga je aan het Oude Afspanningsplein of 'de Barrière' in Jette naar links, dan vind je het restant van die

Dielegemsesteenweg terug, die al snel Wommelsesteenweg gaat heten.

Maar in de volgende aflevering staan we eerst nog even stil bij de oorsprong van het Oude Afspanningsplein.

Michaël Bellon

In een tweedelige reportage verkennen we het traject tussen Wommel en Brussel.

We staan stil bij enkele markante gebouwen die we onderweg tegenkomen en belichten de geschiedenis van deze oude steenweg.

In dit eerste deel fietsen we van het centrum van Wommel tot aan het Oude Afspanningsplein in Jette.

Volgende maand leggen we het tweede stuk van het traject af, tot aan de Vlaamsepoort.

dinsdag 4 november

Vervolg cursus helper

Rode Kruis Vlaanderen – afdeling Wemmel

19 uur – Cultuurhuis Meise

(Brusselsesteenweg 44)

Deze opleiding is bedoeld voor wie al de basis-cursus gevolgd heeft en zich verder wil verdiepen in eerste hulp.

gratis

info & inschrijven:

vorming@meise-wemmel.rodekruis.be

vrijdag 14 november, zaterdag 15

en zondag 16 november

Mosselfestijn

WTC 't Kapelleke

vrijdag & zaterdag: 12 tot 14 uur en 18 tot 21.30

uur, zondag: 11 tot 15 uur – café De Nachtegaal

reservatie: café De Nachtegaal via 02 303 82 21 of

Bernard De Smedt via 0476 32 80 48

vanaf woensdag 19 november

Stabilisatietraining winter 2025

Run4Fun Wemmel

20 uur – turnzaal Sint-Jozefsschool

Tien lessen van één uur waarin spierkracht, coördinatie, lenigheid en stabiliteit aan bod komen. Het hoofddoel van de oefeningen is blessurepreventie en prestatieverbetering voor zowel lopers als niet-lopers.

prijs: gratis (leden), 100 euro voor de hele lessenreeks of 10 euro per sessie (niet-leden)

zondag 23 november

Herfstwandeling

Pasar Wemmel

14 uur – Sint-Jan-de Doperkerk van Ossel

Mogelijkheid om mee te rijden vanaf het Auxilium van Wemmel naar het startpunt van de wandeling om 13.30 uur.

prijs: gratis (leden), 2 euro (niet-leden)

info: Frans Vansteenkiste,

liliane.windelen@icloud.com, 0499 98 33 04

Kookclub zoekt leden

Bij kookclub Wemmel (KCW) staan de mannen achter het fornuis. 'Elke maand koken we in de keuken van de Zandloper een volledig menu', legt Luc De Proost uit. 'Ondertussen bestaat onze kookclub uit twee groepen van in principe telkens vijftien mannen. Die worden verdeeld in vijf groepjes van drie personen. Bij elke bijeenkomst maakt één groepje het aperitief en de hapjes, één het voorgerecht, één het hoofdgerecht, één het dessert en één verzorgt de tafel. Bij de volgende bijeenkomst roteren we, zodat iedereen altijd een andere opdracht krijgt. Nadien eten we natuurlijk samen op wat we gemaakt hebben.'

De KCW komt tien keer per jaar samen, buiten de zomervakantie. Groep 1 is volzet en verzamelt op de eerste maandag van de maand. Groep 2 kookt de tweede maandag van de maand, en daarvoor zijn nog kandidaat-amateurkoks welkom. Veel kookervaring heb je niet nodig, vooral goesting om op regelmatige basis mee te doen. Er is geen sprake van lidgeld. We delen telkens de rekening van de ingrediënten. En één keer per jaar zijn de partners welkom om mee te genieten tijdens de Ladies Night. (MB)

Interesse? Contacteer Luc De Proost op 0474 46 76 34

of via fb451481@skynet.be.

maandag 24 november

Bloedinzameling

Rode Kruis Vlaanderen
afdeling Wemmel

18 uur – GBS De Wondertuin

info: rodekruis.be

zondag 30 november

Sinterklaasfeest

Grensland

15 uur – GC de Zandloper

info: www.grensland.org

zondag 16 november
Seniorenfeest met Vanessa Chinitor

Het is weer tijd voor het jaarlijkse Seniorenfeest dat een uniek middag-concert combineert met lekkere koffie en koeken tijdens de pauze. Dit jaar staan in de Zandloper Vanessa Chinitor en Dirk Bauters op de planken. Sinds 2003 zijn ze niet alleen een koppel, maar ook een muzikaal duo.

Dirk Bauters is een man van veel talenten. Als pianist is hij niet alleen docent, maar hij was ook begeleider van tal van bekende Vlaamse artiesten zoals Marijn De Valck, Katrien Devos, Jo Leemans en Willy Sommers. Zijn humor kwam van pas als publieksopwarmer bij *De Droomfabriek*, *Blokken* en *Topscore*, maar ook als sidekick van Jacques Vermeire in diens succesvolle zaalshows.

Vanessa Chinitor was in 1996 finaliste van de *Ontdek De Ster Show* van VTM en ze vertegenwoordigde ons land in 1999 op het Eurovisiesongfestival in Jeruzalem met het nummer *Like the wind*. Daarna werd ze omroepster bij VT4 en voegde ze heel wat Nederlandstalig materiaal toe aan haar repertoire. Het wordt dus een namiddag waarop je zowel kan lachen als meezingen. (MB)
Seniorenfeest met Vanessa Chinitor en Dirk Bauters, 15 uur. Organisatie: NCRW, Senioren Wemmel, Okra en GC de Zandloper. Voor dit evenement zijn er enkel nog tickets beschikbaar via de Nederlandse Culturele Raad Wemmel op 0477 70 67 29.

zondag 9 november
Kinderkunstendag
Gemeente Wemmel

14u - 17u

verschillende locaties in Wemmel

volledig programma: www.wemmel.be

info: vtw@wemmel.be

dinsdag 11 november
Herdenking Wapenstilstand
Gemeente Wemmel

info: vtw@wemmel.be

zondag 16 november
Ontmoeting met
Lukas Vander Taelen

10.30 uur – bibliotheek Wemmel

Lukas Vander Taelen neemt je mee in verhalen over het Brussel waarin hij woont, leeft en werkt. Vanuit zijn persoonlijke ervaringen én als echtgenoot van een Franstalige Brusselse belicht hij zowel het Vlaamse als het Franstalige perspectief op onze hoofdstad.

gratis

info: eureka@wemmel.be, 02 462 18 00

donderdag 20 november
Babymassage
Huis van het Kind Wemmel

10 uur – Campus W

info: huisvanhetkind@wemmel.be, 0492 34 55 56

zaterdag 29 november
Sinthappening
Gemeente Wemmel

9.30 uur – sporthal Dijkstra (Dijkstra 34, Wemmel)

De sporthal wordt gevuld met leuk en uitdagend bewegingsmateriaal. En de Sint en twee van zijn Pieten komen op bezoek (met eventueel ook een fotomoment).

gratis

info: vtw@wemmel.be

vrijdag 12 december
Kerstmarkt
Gemeente Wemmel

gratis

info: vtw@wemmel.be

© TDW

Volleybalclub WEVO, helemaal terug van bijna weg

Volleybalclub WEVO speelt geen competitie, maar de leden leven zich uit door het elke dinsdagavond tegen elkaar op te nemen in acht tot tien wedstrijdje in de sporthal.

Na covid had ik wel even schrik', zegt Mia Van den Berghe van de Wemmelse volleybalclub WEVO. 'We waren toen veel leden kwijt. Maar WEVO is nu helemaal terug, we hebben opnieuw 19 leden. De leeftijd varieert van 30 tot 71 jaar. Achteraf drinken we nog iets en iedereen kijkt ook uit naar onze jaarlijkse 'nieuwjaarsfrietjes' in de Zandloper en ons zomerfeestje. Dat houdt ons bij elkaar.'

Als laatst overgebleven 'liefhebbers'-volleybalclub in Wemmel speelt WEVO wedstrijden onder elkaar, dus niet tegen andere ploegen. Behalve af en toe tegen het team van de Nationale Bank. 'Die traditie is nog overgebleven van de bedrijvencompetitie die ik ooit heb opgericht in het kader van de VLM-volleybalfederatie.'

WEVO organiseert ook geen opleidingen of trainingen. 'Een opleiding organiseren kost heel veel geld. Ook onze collega's van volleybalclub AVO, die wél competitie

spelen, bieden geen jeugdopleidingen meer aan. Regelmatig krijg ik nog telefoon van mensen die hun kinderen willen laten volleyballen, maar ik moet ze helaas doorsturen naar andere gemeenten.'

'Wij zijn nog de motor van de club en dat wordt wel gewaardeerd'

Deel van patrimonium

De keren dat Mia 'we' zegt, bedoelt ze soms ook 'ze'. Want zelf speelt ze niet meer. Tot haar 74e stond ze op het veld, daarna moest ze stoppen omdat de knie en de schouder niet meer mee wilden. Maar haar jarenlange engagement stopte niet. Op haar 88e is ze nog altijd secretaris en penningmeester, en net als voorzitter Roger Scheerlinck en onder-voorzitter Martine Vanhee gaat ze nog af en toe een kijkje nemen in de sporthal en worden wekelijks via de WhatsApp-groep de aanwezigheden en de afmel-

WEMMEL

wat is er van de sport?

dingen genoteerd. 'Wij zijn nog de motor van de club en dat wordt wel gewaardeerd. Ook voor Roger, die in augustus 88 is geworden, is er veel respect. We behoren tot het patrimonium.' (lacht)

Mia Van den Berghe is een sporticoon. Ze woont sinds 1966 in Wemmel, waar haar inmiddels overleden man Jos Mertens les gaf in de gemeenteschool. De kiem van WEVO werd gelegd in 1971, toen kinesist André de Jaeger en turnleraar Jef De Vidts van de Sint-Jozefschool volleybalinitiatie gaven aan de KAV-vrouwen. Verschillende dames wilden verder gaan met de sport en kregen in het Arsenaal (een depot van de gemeente) een overdekte speelplek waar ze met vuilbakken het terrein konden afbakenen. Zo ontstond aanvankelijk WEVOda: de Wemmel Volleybal Dames, die in hun herkenbare witte tenniskroketjes pionierden in de volleybalsport. Na een periode van 13 jaar in de zaal van het Jan-Van-Ruusbroeckcollege fuseerde WEVOda met Vavo, dat gemengd volleybal speelde in de sporthal van Wemmel.

Grote verdienste

WEVO Wemmel is ook lid van VLM-Brabant, waar Mia nog altijd voorzitter en secretaris van is. VLM staat voor Vlaamse Liga voor Minivolley, omdat dit liefhebbersverbond aanvankelijk minivolleybal promootte met vier spelers op een kleiner veld. Momenteel telt VLM-Brabant nog altijd een 1.000-tal leden verdeeld over zo'n 80 ploegen.

Misschien wel de grootste verdienste van Mia Van den Berghe voor de sportgemeenschap in Vlaanderen, is dat zij

subsidies voor lokale sportclubs wist te bekomen bij de Vlaamse overheid. Door haar toedoen werd de Sportraad in Wemmel opgericht, en de subsidies volgden na vijf jaar lobbywerk bij verschillende instanties, zoals vzw 'de Rand', de provincie Vlaams-Brabant, maar ook de opeenvolgende ministers van Sport. Sinds 2000 zit Mia Van den Berghe ook in het bestuur van de NCRW, terwijl het 'Mia Van den Berghe Fonds' nieuwe Nederlandstalige Wemmelse verenigingen financieel ondersteunt.

Michaël Bellon

FR

Le club de volley-ball WEVO, le retour

WEVO, le club de volley-ball de Wemmel, ne participe à aucune compétition, mais s'adonne chaque semaine à des matchs amicaux dans la salle de sport. Après le Covid, le club s'est reconstitué et compte à nouveau 19 membres âgés de 30 à 71 ans. Les traditions conviviales telles que les frites du Nouvel An et la fête estivale constituent un lien important entre les membres. Le WEVO a vu le jour en 1971 suite aux initiatives de volley-ball pour les femmes du KAV (femmes ouvrières chrétiennes) et s'est développé pour devenir un club mixte. La force motrice est l'icône sportive Mia Van den Berghe (88 ans), joueuse pendant de nombreuses années, aujourd'hui secrétaire et trésorière. Son plus grand mérite réside dans la création du Conseil des sports, l'obtention de subventions sportives et son engagement constant en faveur de VLM-Brabant (ligue flamande pour le volleyball amateur) et de la communauté sportive de Wemmel.

© KV

Cercle Sportif Saint-Michel

Het is het jaar van de art deco, en ook in Wemmel hebben we van deze architectuurstroming een mooi voorbeeld staan. Het 'bootshuis' of de voormalige thuisbasis van de Cercle Sportif Saint-Michel.

Het witte bootshuis vind je aan het einde van de Steenweg op Brussel, vlak naast het complex met onder meer Bowling Stones, dat het zicht op het beschermde monument een beetje vertroebelt. Het bootshuis dateert van 1934 en werd ontworpen door de Brusselse architect Adrien Blomme (1878-1940). Blomme was een vermaarde architect van het modernisme, die vaak voor industriële werkte. Vooral bij brouwerij Wielemans-Ceuppens, vroeger bekend van de Wiel's pils, was hij zowat de huisarchitect. In Vorst tekende hij daarvoor de art-decobrouwerij waar nu het centrum voor hedendaagse kunst Wiels is gevestigd. Maar ook de voormalige Cinema Metropole in de Nieuwstraat – waar nu Zara gevestigd is – en café Aux Armes des Brasseurs op de Anspachlaan, waar nu een Quick-restaurant zit, is van zijn hand.

Gezonde buitenlucht

Een andere industrieel die van de diensten van Blomme gebruik maakte, was sigarettenfabrikant Roger Gosset, die miljardair werd dankzij de Saint-Michelsigaretten, waaronder de bekende Groene Michel. Zijn fabrieken stonden in Brussel, maar destijds was het niet ongebruikelijk dat werkgevers zich ook inlieten met het leven van hun werknemers buiten de uren.

De Cercle Sportif Saint-Michel die Gosset door Blomme liet bouwen aan de rand van de stad, was bedoeld als een clubhuis in de

gezonde buitenlucht, waar de werknemers van zijn sigarettenfabriek en hun gezinnen terecht konden voor recreatie. Er waren een cafetaria, een leeszaal, een keuken én een bowlingbaan gevestigd, al was dat natuurlijk een veel kleinere versie van de banen die je er nu naast vindt. De werknemers namen ook deel aan bedrijvencompetities in verschillende sporten. Zo lagen er ook tennisvelden en twee voetbalvelden naast het gebouw. De lange terrassen boden zicht op de omgeving waar van de ring in het begin nog geen sprake was.

Pakketbootstijl

De mooie vormen van het gebouw zijn vooral zichtbaar als je het aan de zijkant bekijkt. Dan wordt meteen duidelijk waarom ze in architectuurmiddelen in dit geval van de zogenaamde pakketbootstijl spreken. Wie alle storende elementen uit de omgeving wegdenkt, ziet de boot mooi liggen in de velden. De activiteiten van Gosset in Molenbeek werden gestopt in 1990. In 1991 overleed de industrieel, waarna rond zijn erfenis een belastingschandaal uitbrak. De pakketboot werd een 15-tal jaar geleden gerestaureerd, nadat het lang te lijden had gehad onder leegstand en verval. Lang werd naar een geschikte herbestemming gezocht, die werd gevonden toen een hamburgerketen er zijn intrek nam. Maar die ging recent failliet, waardoor het historische gebouw opnieuw leegstaat en zonder kompas vaart. (MB)

vrijdag 7 november
Soft Leaves**FILM**

14 uur – GC de Zandloper

Nadat haar vader in het ziekenhuis belandt, staat Yuna er alleen voor met haar oudere broer Kai. Hun leefwereld komt onder druk te staan als hun Japanse moeder en halfzusje naar België komen om voor hen te zorgen. Nieuw: Cinéma Pateeke, een arrangement met koffie of thee en een zoete traktatie in Cultuur Bar Bar! Tickets bestellen kan tot en met vrijdag 31 oktober 2025. prijs: 5 euro (film), 12 euro (film + Cinéma Pateeke)

vrijdag 7 november
Emmanuelle Verhaegen
WC-papier in crisistijd (première)**THEATER**

20 uur – GC de Muze van Meise

Hoe overleef je in een complexe, steeds veranderende samenleving? Emmanuelle vertelt over Elena De Cèspeles, een vrouw geboren in slavernij rond 1545, midden in de Spaanse Gouden Eeuw. Met 13 stielen, 2 inlijvingen in oorlog en 3 huwelijken heeft ze beslist een bewogen leven. Maar ergens werd Elena Eleno. Wie was Elena/o dan en was die dan niet de eerste vrouwelijke chirurg in Europa? prijs: 15 euro (basisprijs), 13 euro (ABO) & 10 euro (jongerentarief -21)

woensdag 12 november
Creatief borduren: lijntekenen**WORKSHOP**

19.30 uur – GC de Zandloper

Wil je graag leren borduren? Hou je van tekenen? Grijp je kans en ga in deze workshop aan de slag met naald en draad. Je leert een foto omzetten naar een lijntekening. Daar maak je dan een borduurwerk van. Je hebt

geen voorkennis nodig, we helpen je stap voor stap op weg. i.s.m. Avansa Halle-Vilvoorde prijs: 20 euro

NL   • NL   •NL   zondag 16 november
Het Kwartier & De Studio
Derwazeens (6+)**FAMILIE**

15 uur – GC de Muze van Meise

En verhaal over twee vrienden: de ene ligt ziek in bed, de andere vrolijk de boel op. Derwazeens is een zwerige, speelse voorstelling die kinderen en volwassenen ontroert. Voorafgaand aan de voorstelling kan iedereen de workshop *Gazet-gezag: zingen met kranten volgen*. Die begint om 12.30 uur en eindigt om 14.30 uur. De workshop is gratis en inschrijven is niet nodig. prijs: 12 euro (basisprijs), 10 euro (ABO) & 10 euro (jongerentarief -21)

vrijdag 21 november
Night and Dave Faces**MUZIEK**

20 uur – GC de Muze van Meise

Een avond die songs brengt met invloeden uit hiphop, jazz en alternatieve pop. Maak je klaar voor een avond vol 'groovy' en verhalende songs met 'catchy' refreinen. Voor fans van Mac Miller, Anderson Paak, Beastie Boys en Fun Loving Criminals. prijs: 12 euro (basisprijs), 10 euro (ABO) & 10 euro (jongerentarief -21)

donderdag 20 november
Zing mee met Allez, chantez!

De laagdrempelige zangavonden van *Allez, chantez!* veroverden Vlaanderen. Ook in de Zandloper zijn de deelnemers inmiddels gewend aan de bijzondere zangervaring om samen uit volle borst pophits mee te zingen. Onder begeleiding van een dirigent en een muzikant, maar zonder repetitie, zonder publiek en zonder zorgen.

Het publiek van *Allez, chantez!* is heel divers. Leeftijden variëren van 18 tot 78, en alles gebeurt in een open en ontspannen sfeer. Je hoeft geen zangervaring te hebben en ook geen nachtegaal te zijn. Het repertoire bevat popmuziek van de jaren 50 tot vandaag, met hier en daar een populair klassiek nummer. De teksten zijn beschikbaar en er wordt niet geoefend of herhaald. In grote groep klinkt het altijd goed! Het gaat om de sfeer, de energie en het plezier om zo veel mogelijk bekende liedjes te kunnen zingen. De vierde editie is uiterst geschikt om de herfstblues mee te verjagen. (MB)

Allez, chantez!, 20.30 tot 22 uur – GC de Zandloper
prijs: 14 euro (basisprijs), 12 euro (ABO) & 10 euro (jongerentarief -21)

vrijdag 5 december
Kommil Foo
Het concert**MUZIEK**

20.30 uur – GC de Zandloper

Mich en Raf Walschaerts komen deze keer met een nieuwe felbejubelde plaat onder de arm én een handvol virtuoze muzikanten in hun achterzak naar de Zandloper.

prijs: 35 euro (basisprijs), 33 euro (ABO) & 20 euro (jongerentarief -21)

NL   • NL   • NL   **UITVERKOCHT**

zondag 7 december

Filmconcert De berin en de vogel (4+)

De wilde robot (6+)

ONTBIJTFILMS

10 uur – GC de Zandloper

Voor de film (vanaf 9 uur) serveert café Cultuur Bar Bar een lekker ontbijt. Daarna kan je de films bekijken in onze zalen. Reserveren voor het ontbijt is verplicht en kan tot en met zondag 30 november.

Filmconcert De berin en de vogel (4+)

Kruip knus bij elkaar voor een dosis winterse gezelligheid in deze drie kortfilms, op de rustgevende tonen van live pianomuziek door Toon Smet! Een unieke, knusse muzikale beleving voor jonge kijkertjes. De film De berin en de vogel neemt je mee op een lange reis door prachtige landschappen en is een ode aan de onvoorwaardelijke vriendschap.

De wilde robot (6+)

Dit epische avontuur volgt de reis van een robot 'Roz' die schipbreuk lijdt op een onbewoond eiland en zich moet zien te redden in de wildernis. Een krachtig verhaal over zelfontdekking, natuur, technologie en wat het betekent om verbonden te zijn met alle levende wezens.

prijs: film 5 euro, film + ontbijt 16 euro (volwassene),
10 euro (kind -12 jaar)

vrijdag 30 januari

Zandloperquiz

QUIZ

Is jouw brein quasi een muziekencyclopedie of heb je een neus voor de leukste weetjes? Doe met een team van minimaal 4 en maximaal 6 personen mee aan de Zandloperquiz. Wees er snel bij want de zaal loopt rap vol!

Schrijf je in op www.dezandloper.be.

19 uur (deuren), 19.30 uur (start quiz)

GC de Zandloper • prijs: 12 euro per groep

zaterdag 29 november en

woensdag 3 december

Ouder-kindactiviteiten: koken en ukelele spelen

VITAMINE OK

Samen met je kind aan een kookworkshop deelnemen of experimenteren met muziek door er een ukelele bij te nemen. Dat is het aanbod dat vzw ViTAAL samen met de Zandloper en de bibliotheek deze maand in petto heeft. Iedereen kan deelnemen aan deze activiteiten onder de noemer 'Vitamine OK'. Voor ouders en kinderen die thuis (bijna) geen Nederlands praten, zijn de activiteiten een gelegenheid om dat buitenshuis te doen.

Op 3 december is er een ukelele-workshop voor ouders met kinderen van 6 tot 12 jaar. Zij leren het instrument bespelen aan de hand van kleuren. Je hebt er geen muzikale voorkennis voor nodig.

Tijdens de kookworkshop op 29 november kan je dan weer met je kleuter van 3 tot 5 jaar komen snijden, mengen, kloppen en proeven van leuke gerechten. Die leer je niet alleen maken, maar ook benoemen. (MB)

[zaterdag 29 november workshop koken \(3-5 jaar\)](#)

[van 10 tot 11.30 uur](#)

[woensdag 3 december workshop ukelele \(6-12 jaar\)](#)

[van 14 tot 15.30 uur](#)

[i.s.m. bibliotheek Wemmel & vzw ViTAAL](#)

[GC de Zandloper, prijs: 5 euro \(duoticket\)](#)

TICKETS EN INFO

GC de Zandloper, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel •

info@dezandloper.be, tel. 02 460 73 24, www.dezandloper.be

Openingsuren: ma van 9 tot 12 uur, di, wo, do, vr van 9 tot 12 uur en van 14 tot 17 uur.

TICKETS EN INFO

GC de Muze van Meise, Ann Christy-plein 6 – 1860 Meise

demuzevanmeise@meise.be, tel. 02 892 24 40 (bereikbaar:

di tot vr 10-12 uur), www.demuzevanmeise.be

Openingsuren: di, wo en do 14 tot 17 uur, za 10 tot 12 uur

Meer info over : www.dezandloper.be/nl/taaliconen

En ze leefden nog altijd

'Ik geef mijn sprookjesfiguren een eigen stem'

Elisabeth Lucie Baeten schrijft niet alleen klassieke sprookjes met een frisse, eigen twist, ze brengt ze nu ook tot leven in een voorstelling. 'Met mijn herwerkte versies van klassieke sprookjes wil ik kinderen helpen later sterker in het leven te staan.'

Wat bracht je ertoe om een voorstelling te maken met als titel *En ze leefden nog altijd*?

Elisabeth Lucie Baeten: 'Drie jaar geleden schreef ik mijn eerste boek *En ze leefden nog*. Kort daarna volgde mijn tweede boek *En ze leefden nog altijd*. Behoud de Begeerte benaderde mij vorig jaar met de vraag of ik dit verhaal kon omzetten in een voorstelling voor kinderen. Bij de eerste voorstelling was ik best zenuwachtig. Het leven van een schrijfster is heel anders dan dat van een performer. Tot dan toe zat ik vooral in koffiezaken achter mijn laptop verhalen

te schrijven. Iets heel anders dan op een podium staan. Maar ik maakte de overstap snel. Vandaag geniet ik enorm van de spontane interacties met het jonge publiek.'

Wat wil jij met jouw sprookjes vooral uitdrukken?

'In mijn verhalen breng ik bekende sprookjesfiguren opnieuw tot leven, maar in een nieuwe versie. Ze stappen als het ware uit hun klassieke rollen en krijgen een frisse, assertieve stem. Verwacht geen eenvoudige hervoertelling, maar een nieuw verhaal waarin

personages zoals Doornroosje, Assepoester of de Kleine Zeemeermin zelf het woord nemen en duidelijk een mening en eigen wil hebben.'

Waarom vind jij het belangrijk dat jouw sprookjesfiguren mensen van vlees en bloed zijn die hun eigen keuzes maken?

'Het is vast geen toeval dat ik ben beginnen te schrijven toen mijn dochtertje Alys vier werd. Ik zag haar wegdromen bij dezelfde Disney-verhalen die ik als kind ook zo betoverend vond. Ik vroeg me af: is dit echt het enige verhaal dat

wij onze kinderen willen vertellen? Is die sprookjeswereld waarin het vaak draait om romantische liefde niet te beperkt? Natuurlijk mag die romantische versie er zijn, maar het leven is zo veel rijker en gelaagder dan dat. Er zijn zo veel andere thema's die ik mijn dochter en andere kinderen wil meegeven: de kracht van vriendschap, de schoonheid van diversiteit, leren omgaan met onzekerheden, jezelf aanvaarden zoals je bent, je eigen weg durven te kiezen ... Daarom geef ik mijn sprookjesfiguren een eigen stem en de vrijheid om te kiezen. Want kinderen verdienen verhalen die hen helpen opgroeien tot mensen die denken, voelen en handelen vanuit zichzelf.'

Heb jij altijd willen schrijven?

'Niet per se. Ik was niet het meisje dat dagboeken volpente of van jongs af aan droomde van een schrijversbestaan. Maar creatief bezig zijn zat er wel in. Ik schreef bijvoorbeeld toneeltjes. Zo herwerkte ik eens *De prinses en de erwt*, zodat ik het samen met mijn nichtjes kon opvoeren. Gelukkig liet mijn moeder het toe dat we een hele stapel matrassen op elkaar legden.' (lacht)

In welke mate kan deze voorstelling ook volwassenen boeien?

'De voorstelling is zo opgebouwd dat ik, als schrijfster van mijn boek, een verhaal kom voorlezen. Net als in het echte

voorstellingen bijzonder goed werkt, is *De kleine zeemeermin*. In mijn versie wil Arielle vooral haar eigen pad volgen. En dat botst met de verwachtingen van haar vader. Terwijl hij haar liever ballet ziet doen, kiest zij voor ... waterpolo. Maar dan gebeurt er iets moois. Naar het einde van het verhaal geeft haar vader toe dat hij vroeger eigenlijk ballet had willen doen. Arielle neemt hem vast en zegt dat ze van hem houdt zoals hij is en moedigt hem aan om alsnog te doen wat hij graag doet. Die wending raakt kinderen én volwassenen. Omdat het toont dat je mag kiezen voor jezelf, en dat liefde en erkenning ook in de omgekeerde richting kunnen stromen.'

Wat hoop je dat het publiek van de voorstelling mee naar huis zal nemen?

'Naast een fijne namiddag wil ik het publiek ook iets meegeven om over na te denken en na te praten. Ik hoor vaak dat mensen zich herkennen in de personages en zich geïnspireerd voelen om nog meer aandacht aan mentaal welzijn te besteden. Na de voorstelling is er trouwens de gelegenheid om met mij een babbeltje te slaan. Eerlijk gezegd, dat is het deel waar ik het meest naar uitkijk!' (lacht)

Nathalie Dirix

'Kinderen verdienen verhalen die hen helpen opgroeien tot mensen die denken, voelen en handelen vanuit zichzelf'

'Zo is er het verhaal van Aladdin. In het oorspronkelijke sprookje laat Aladdin zichzelf omtoveren tot een rijke prins om indruk te maken op de koning en – vooral – op prinses Badroulboudour (in de Disney-versie: Jasmine). Hij bouwt zijn identiteit op rond een façade, in de hoop zo geaccepteerd te worden. In mijn versie is Aladdin geen prins, maar een jongen die zich anders voordoet dan hij werkelijk is. Om indruk te maken op zijn klasgenoten vertelt hij stoere verhalen over de drie springkastelen en de schaatsbaan die hij zogezegd thuis heeft. Zó herkenbaar, toch? Hoe kinderen (en volwassenen) opscheppen of zich groter voordoen, gewoon om erbij te horen.'

Schakel jij je kinderen soms ook in als testpubliek?

'Zeker weten. Alys (7) en Amos (5) zijn mijn voorproevers. Ik herinner mij nog hoe ik een van mijn nieuwste verhalen vertelde terwijl Alys in bad zat. Heerlijk is het om op zulke momenten super-eerlijke antwoorden te krijgen.'

leven loopt niet alles zoals gepland. Mijn agenda is druk, er is altijd haast, en improvisatie blijkt onvermijdelijk. Gelukkig is er Anke Verschuieren aan mijn zijde. Zij speelt mijn stagemanager die alles in goede banen probeert te leiden. Die speelse wisselwerking tussen fictie en werkelijkheid, én tussen twee volwassen personages, maakt de voorstelling ook voor volwassenen boeiend. Er zit humor in, er zijn herkenbare situaties, en er is ook een knipoog naar de chaos van het dagelijkse leven. Het is een kindervoorstelling, maar eentje die ook ouders, leerkrachten of grootouders zal doen glimlachen.'

Wat was jouw favoriete sprookje als kind?

'Er waren er zo veel. Maar als ik er toch één moet kiezen, dan ga ik voor *De prinses en de erwt*. Als ik dat sprookje nu herlees, kan ik haast niet anders dan denken: dit gaat toch gewoon over hoogsensitiviteit? Een ander sprookje dat me is bijgebleven, en dat ook tijdens mijn

zaterdag 8 november
Elisabeth Lucie Baeten
En ze leefden nog altijd (6+)

FAMILIE

15 uur – GC de Zandloper

prijs: 11 euro (basisprijs),
10 euro (ABO & jongerentarief -21)
Leden van de Gezinsbond krijgen
1 euro korting op de basisprijs,
enkel reserveren via het onthaal

Sociale woningen 30.000 mensen op de wachtlijst

Op de wachtlijsten van de vijf sociale woonmaatschappijen actief in de Vlaamse Rand stonden begin september meer dan 30.000 personen. Werpt de herstructurering in de sector van de sociale huisvesting haar vruchten af?

Die 30.000 wachtenden zijn niet allemaal inwoners van de Vlaamse Rand vermits het werkingsgebied van de sociale woonmaatschappijen zich tot buiten de Rand uitstrekt. Ze zullen alleszins geduld moeten hebben voor ze in een sociale woning kunnen intrekken, want uit een rondvraag bij de woonmaatschappijen blijkt dat zij 2.123 nieuwe sociale woningen hebben gepland.

Moeizaam traject

De woonmaatschappijen stoten bij de realisatie van projecten op diverse problemen. Er is vooreerst het moeizame vergunningentraject. Vaak is er ook weinig draagvlak voor de bouw van nieuwe sociale woningen of grotere woonwijken, niet alleen bij omwonenden, maar ook op gemeentelijk of provinciaal niveau. De looptijd van vergunningen wordt regelmatig aanzienlijk verlengd of stilgelegd door beroepsprocedures. Elk nieuw project dat opgezet wordt of elke renovatie is verlieslatend, onder meer wegens de hoge kostprijs van terreinen in de Vlaamse Rand.

Dat de behandeling van de vergunningsaanvraag hinder ondervindt van beroepsprocedures van omwonenden is onder meer het geval bij Woontrots. 'De toenemende weerstand vanuit de omgeving is een van de grootste obstakels. Mensen zijn in theorie wel voorstander van sociale huisvesting, maar niet in hun directe buurt. Steeds vaker worden bezwaren ingediend, niet over de inhoud van het project, maar om persoonlijke redenen en met juridische argumenten.' Woontrots merkt op dat lokale besturen en overheden alsmaar gevoeliger worden voor individuele of buurtgebonden druk. 'Er wordt niet meer gedacht vanuit het algemene belang, maar vanuit electorale overwegingen. Bestuurlijke beslissingen kunnen bovendien na elke verkiezing veranderen, wat op lange termijn voor onzekerheid zorgt.'

Hoewel Woontrots de dialoog met lokale besturen als constructief bestempelt, weerklinkt er ook kritiek. 'Gemeenten in ons werkingsgebied zetten vooral in op inbreiding en

kernversterking van wijken met een meer landelijk karakter. Hoogbouw is niet of slechts zelden mogelijk. Om een zekere aangroei te bereiken, moeten we daarom een groot aantal projecten opstarten.' Doordat de vastgoedprijzen hier de hoogste zijn van heel Vlaanderen is het geen sinecure om projectlocaties te vinden die passen binnen de financieringsplafonds voor sociaal wonen. 'Door een recente wetswijziging kunnen woonmaatschappijen bovendien veel moeilijker woonuitbreidingsgebieden aansnijden, wat een van de weinige pistes voor betaalbare locaties was. De huurinkomsten – gemiddeld 400 euro per maand – zijn nauwelijks voldoende om de lening af te betalen. Het globale financiële plaatje voor de sector moet beter.'

Te vroeg voor conclusies

Hoe hebben de sociale woonmaatschappijen de herstructurering van 2023 verteerd? De bestaande sociale huisvestingsmaatschappijen en sociaal verhuurkantoren zijn sinds dan ondergebracht in woonmaatschappijen waarvan er in elke gemeente nog slechts één actief is. Dat impliceerde een hertekening van de werkingsgebieden en een grootschalige, onderlinge overdracht van woningen.

Bij Het Vlaamse Woonanker (HVW) is te horen dat die operatie gepaard gaat met veel personeelsturn-over en notariële en andere kosten waar niets tegenover staat. 'De herstructurering vormt een belangrijke stap om de woonproblematiek beter aan te pakken, maar het is nog te vroeg om definitieve conclusies te trekken', zo klinkt het bij Woontrots. De schaalvergroting – deze maatschappij zag haar aantal woningen verdubbelen en ook het werkingsgebied breidde uit – biedt kansen om efficiënter te werken, het patrimonium strategischer te beheren en meer impact te hebben op de regionale woonmarkt, luidt het. We mogen de complexiteit van het proces echter niet onderschatten. 'De volledige overdracht van het patrimonium moet nog plaatsvinden, sommige processen vragen verfijning en de administratie voor inschrijving en toewijzing is sterk toegenomen zonder dat daar extra middelen tegenover staan.

De voordelen zullen daarom pas op langere termijn volledig zichtbaar worden. De hervorming biedt een sterker organisatiemodel, maar moet gepaard gaan met voldoende beleidsruimte, politieke steun en structurele middelen.'

Minder positief klinkt het bij Providentia. 'De intentie van deze operatie was schaalvergroting en professionalisering, maar in Halle-Vilvoorde blijven we met evenveel maatschappijen over. Het patrimonium werd herverdeeld en er zijn maatschappijen die fel afslanken. Een voordeel is dat we nabijer zullen kunnen werken, dicht bij de gemeenten en bewoners. Een nadeel is de financiële impact die de herstructurering met zich meebrengt.'

Naast Providentia onderging ook HVW een afslanking. 'De schaalverkleining is een aanzienlijk nadeel omdat je bepaalde kosten niet in verhouding kan verminderen. Dat het werkingsgebied minder verspreid is over Halle-Vilvoorde biedt voordelen voor de organisatie van de dienstverlening.'

Luc Vanheerentals

Deze vijf woonmaatschappijen zijn actief in de Vlaamse Rand

Inter-Vilvoordse: Vilvoorde, Machelen

Woonpunt Zennevallei:

Beersel, Sint-Pieters-Leeuw, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode en Drogenbos

Providentia: Dilbeek, Wemmel, Asse en Merchtem

Het Vlaams Woonanker:

Grimbergen en Meise

Woon trots: Tervuren, Overijse, Hoeilaart, Kraainem, Zaventem en Wezembeek-Oppem

DRINGENDE OPROEP AAN DE LEZERS VAN RANDKRANT

Schrijf je in op de nieuwsbrief van RandKrant!

Om redenen van duurzaamheid en budgettaire realiteit zal de bus-aan-bus verdeling van RandKrant in november en december de laatste zijn. Maar RandKrant verdwijnt niet! Er wordt hard gewerkt aan een digitale versie en onderzocht hoe lezers een papieren magazine via verdeelpunten of een abonnementsformule kunnen ontvangen.

Schrijf je zeker in op de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de toekomstplannen.

www.randkrant.be/nieuwsbrief

Je kan RandKrant ook volgen op sociale media:
@randkrant op Instagram, Facebook en LinkedIn.

EN

Social housing crisis in the Flemish periphery around Brussels

Over 30,000 people are on waiting lists for social housing in the Flemish periphery around the capital. Despite a 2023 restructuring, progress is slow due to lengthy permit procedures, local resistance, and high costs. Only 2,123 new homes are planned. Housing companies expect greater efficiency, but real benefits will take time. The reform brings opportunities, yet also financial and administrative challenges.

ZANDLOPER is een uitgave van het gemeenschapscentrum de Zandloper en vzw 'de Rand'. De zandloper komt tot stand met de steun van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. REDACTIERAAD Inge Bex, Guido Deschuymer, Maurits Goeman, Maria Klein, Diana van Bergeijk, Kristof Smet, Bart Theys VORMGEVING jan@jeudeboels.be FOTOGRAFIE Tine De Wilde DRUK Drukkerij Van der Poorten EINDREDACTIE Veerle Caerels, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,

veerle.caerels@derand.be HOOFDREDACTIE Geert Selleslach, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, geert.selleslach@derand.be REDACTIEADRES GC de Zandloper, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, 02 460 73 24, info@dezandloper.be VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Jo Van Vaerenbergh, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel ARCHIEF Je vindt deze editie en het volledige archief van de zandloper op www.dezandloper.be.

‘Verschillen tussen culturen moeten kunnen bestaan’

Sinds 2003 wonen Katalin Buday, haar man Joël en dochter Diane in Wemmel. Katalin werd geboren in Luik, maar haar familiegeschiedenis ligt in Hongarije. Haar ouders vluchtten in 1956 tijdens de Hongaarse Opstand naar België.

Toen Katalin slechts drieënhalve week oud was, overleed haar moeder. ‘Ze had één wens: dat ik in het Hongaars zou worden opgevoed. Mijn papa heeft die wens gerespecteerd en is hertrouwd met een Hongaarse vrouw, mijn stiefmama. Ik heb altijd een zeer goede band met haar gehad.’

De Hongaarse taal en cultuur waren een rode draad in Katalins jeugd. Op haar veertiende bezocht ze Hongarije voor het eerst. Ook waren er zomerkampen in Nederland waar Hongaarse families uit de Benelux samenkwamen. Tegelijkertijd was het motto van haar vader om de taal van het land waar ze verbleven te leren. Toen het gezin een periode in Saoedi-Arabië woonde, leerde Katalin bijvoorbeeld Arabisch.

Taalkeuze was niet evident

Katalin studeerde af in de Handelswetenschappen aan de universiteit van Luik. Werkopportunities brachten haar al snel naar Brussel. Samen met haar half-Belgische, half-Italiaanse man Joël, die ze had leren kennen op de universiteit, verhuisde ze naar Vilvoorde.

Met de komst van dochter Diane besloot het koppel haar vanaf het begin met het Nederlands in contact te brengen. ‘Ze ging naar een Nederlandstalige onthaalmoeder, zodat ze later Nederlandstalig onderwijs kon volgen. Zelf heb ik toen ook taalcursussen gevolgd om het Nederlands goed onder de knie te krijgen. En we gingen niet langer naar een Franstalige kerk maar naar een Nederlandstalige, ook vanwege Diane.’

In 2003 kwam het gezin in Wemmel terecht, waar Katalin en Joël nog altijd tevreden

wonen. ‘Je hebt hier rust en groen, maar alle opportuniteiten van de stad.’ Diane ging er naar de Sint-Jozefsschool en later naar het Jan-van-Ruusbroeckcollege in Laken. Inmiddels is ze afgestudeerd en woont ze in Leuven, waar ze na haar studententijd bleef plakken.

De taalkeuze in het gezin was niet vanzelfsprekend. ‘Tot ze anderhalf jaar was, heb ik Hongaars gesproken met Diane. Maar omdat we een minder aanwezige Hongaarse omgeving hadden, vreesde ik dat het te veel zou worden met de andere talen. Mijn man is Franstalig, dus thuis spreken we Frans. En op school leerde ze Nederlands. Toch kan ze haar plan trekken in het Hongaars omdat ze veel zomers bij mijn ouders doorbracht. Zij zijn na het pensioen van mijn papa teruggekeerd naar Hongarije.’

Hongaarse week

Katalin draagt de Hongaarse cultuur actief uit. Zo organiseerde ze in de Zandloper mee de Hongaarse week, samen met het Hongaars cultureel centrum in Brussel. ‘We organiseerden een tentoonstelling met handgemaakte objecten, een kookworkshop met Hongaarse recepten, een wijndegustatie en als afsluiter een concert. Die samenwerking was een heel fijne ervaring.’

Ook al heeft Katalin nauwe banden met haar roots, wonen in Hongarije zal haar moeilijk lukken. ‘Mijn ouders waren van de oude generatie, ze hebben nog tegen het communisme gestreden. Ik ben in die omgeving opgegroeid. De communistische tijden hebben veel impact gehad op de mensen en hun denkwijzen. Je ziet dat ook in andere landen die vrijwel altijd onder bezetting hebben geleefd. Zij worden heel nationalis-

© TDW

tisch, anders verdwijnen ze. Door de geschiedenis heen was Oostenrijk altijd de veroveraar. En de spanning met Rusland is nooit weg. Door die historische imprint kan ik me nooit helemaal terugvinden in Hongarije.’

Zelf benadrukt ze vooral het belang van openheid en begrip voor elkaar. ‘Ik wil mijn wortels nooit vergeten, maar je moet verschillen tussen culturen kunnen laten bestaan. Elke cultuur heeft mooie kanten, en als we van daaruit contact kunnen leggen en rekening houden met mentaliteitsverschillen, zijn we op de goede weg. Ik merk dat bijvoorbeeld bij Zingding, de Wemmelse zanggroep. De liedjes waarmee veel Nederlandstalige dames zijn opgegroeid, zijn mij vaak totaal onbekend, dat is echt een exotische ontdekking voor mij. Als Franstalige heb ik andere referenties, en dan is er nog de invloed van de klassieke muziek. In de auto hadden wij vroeger geen radio aan, maar zongen we Hongaarse klassieke liederen.’

Dat cultuurverschillen ook in kleine dingen schuilen, ervaart ze dagelijks. ‘Hongaren zijn heel rechtuit. Mijn papa heeft me dat ook geleerd: zeg wat je op je hart hebt. Het beste huwelijksadvies kreeg ik van mijn mama: als je boos bent op je man, moet je dat uitspreken. Maak er geen langdradig verhaal van, en verwacht vooral niet dat hij weet wat je voelt. Zeg kort wat je niet leuk vond, en hoe je het voortaan wel wil zien. Geloof me, het werkt.’

Maria Klein